

Anliggender, og det er det, jeg siden skal søge at oplyse, idet jeg dog foreløbigt maa bemærke, at jeg ingenkunde, paa Sagens nærværende Trin, vil paatage mig at udtale nogen endelig Mening om Sagens forskellige Gjenstande; det er Noget, der navnlig med Hensyn til den særlige Gang, som denne Sag her har taget, ikke let kan blive Gjenstand for en uanfælig Overeenskomst førend under Sagens 3die Behandling, idet denne 2den Behandling efter den særegne Gang, Sagen har taget, i sin Natur ikke er meget forskellig fra, hvad der ellers udgjør en første Behandling. Jeg skal nu udtale mig om visse Puncter af det Forslag, som er kommet fra Udvalgets Fleertal, og jeg skal ved denne Leilighed kun gaae i Forbigaaende og med Hensyn til den ærede Ordførers Foredrag ogsaa tage Hensyn til enkelte af andre ærede Medlemmer fremsatte Endringsforslag, idet jeg dog vil forbeholde mig maa skee nærmere at yttre mig om disse, naar de ærede Forslagsstillere videre have forklaret og søgt at retfærdiggjøre deres Mening. Jeg skal først med Hensyn til de indledende Ord i Udvalgets § 15 gjøre den Bemærkning, at det vel ikke turde være ganske correct at sige: „til Kongeriget Danmarks særlige Anliggender henhøre alle offentlige Anliggender, med Undtagelse af dem, som angaae de og de Fællessager“; thi ikke Alt, hvad der bliver unddraget fra de fælles Sager, bliver Gjenstand for Kongeriget Danmarks særlige Anliggender, fordi Meget deraf vil blive Gjenstand for de andre Landsdeles særlige Anliggender. Dette er blot en Bemærkning med Hensyn til Udtrykkene, som jo vistnok vilde blive nærmere undersøgte. Det er neppe heller ganske correct at sige, at alle offentlige Anliggender, med Undtagelse af dem, der ere nævnte, høre under den særlige Forsætning; thi ogsaa private Anliggender, hele den private Lovgivning, som angaaer Borgernes indbyrdes Retsforhold, er vistnok Noget, som hører til de særlige Anliggender. Naar Hæren og Flaaden ere nævnte som fælles Anliggender, er det vistnok ganske rigtig; men de gjorte Undtagelser med Hensyn til al Slags Udskrivning og Naturalpræstation kunne neppe findes i enhver Henseende at være antagelige. Det synes, at der herved ogsaa

har ligget til Grund, at man senere foreslaaer, at det skal høre til den særlige Forsætning, at bevillge det Mandskab, som skal udskrives, og det kan dog ikke gaae an. Jeg troer i det Hele, at det just ikke er rigtigt, at det altid ved Lov skal bestemmes, hvad Mandskab der skal udskrives i et givet Aar; thi man har almindelige Regler derfor, og behøver derfor ingen aarlig Bevilling. Men i alt Fald vilde den være at give gennem den fælles Forsamling. Dersom dette skal skee i Danmark, saa maatte der ogsaa i den Henseende gives en Lov i Hertugdømmerne; men deraf fulgte, at der behøvedes et Samtykke fra den enkelte Statsdeel til at yde dette Contingent til Armeen eller Flaaden, som kunde fordres af samme, og det kunde naturligtvis ikke gaae an, og det er vist heller ikke det, der er tilsigtet. Hvad ellers Udskrivningen, og, om ikke alle, saa dog visse Naturalpræstationer angaaer, saa forekommer det mig, at dette Princip, som er givet i de Forsætningsudkast, der ere forelagte Hertugdømmernes Provindstals-Stænder, at Lovgivningen saavel om Udskrivningen som Indkvarteringen skulde være fælles, er meget antageligt. Det er ikke noget Nyt; thi med meget saa Afviselser ere allerede Lovene derom fælles, og dette Fællesskab kan vistnok vedligeholdes, og det er identisk uanfælig, at det vedligeholdes. Hvad angaaer de almindelige Forsætninger til Handelens og Skibsfartens Fremme og Sikkerhed, saa er vistnok den Tanke, der ligger til Grund derfor, ganske rigtig; men om denne Sætning er saa nøagtigt udtrykt, som det behøves, for at den ikke i det givne Tilfælde kan give Anledning til Misforståelse, kunde være tvivlsomt. Naar det hedder: det almindelige Post- og Befordringsvæsen skal være fælles, saa er det dog ikke saa aldeles tydeligt, at det jo kan give Anledning til Misforståelse. Hvad den private Befordring angaaer, saa bliver den bestemt ved Lov, ligesom der heller ikke er nogen indbyrdes Forbindelse mellem de forskellige Statsdele i saa Henseende, og der gælder forskellige Regler for Befordrings- og Befordrings- Frihed, og hvorvidt man skal være pligtig til at tage et offentligt indrettet Befordringsvæsen eller ikke, saavel som med Hensyn til Taxterne. Det er